

דו"ח האימפקט של קרן רש"י

40 שנים של קידום הזדמנויות
בפריפריה הישראלית

הקדמה

חברים ושותפים יקרים,

אנו שמחים להגיש לכם את דו"ח האימפקט של קרן רש"י. מבין הגישות השונות להגדרת אימפקט חברתי, בחרנו לאמץ תפיסה הבוחנת לא רק את תוצאות הפעילות המתייחסות למי שהושפעו ממנה במישרין או במעגל הקרוב, אלא גם את השינוי ארוך-הטווח שנוצר בעקבותיה במעגלים הרחבים יותר – מהקהילה והאזור ועד לרמה הלאומית.

תפיסה זו, שעוד תלך ותשתכלל עם הזמן, נשענת על מחקר וידע יישומי מישראל ומהעולם. התובנות העולות ממנה מהוות עבורנו מצפן שינחה את עבודתה של הקרן בשנים הבאות. זאת ועוד, אנו מאמינים כי היא תוכל לתרום להבנה טובה יותר של מגוון הדרכים בהן ניתן לפעול בשדה החברתי, ולתת לארגונים נוספים כלים להרחבת האימפקט שלהם והעמקתו.

שינוי חברתי משמעותי, מעצם טיבו, הוא תמיד פרי מאמץ משותף ומתמשך של רבים. זוהי הזדמנות להודות לכל שותפינו בחשיבה ובפעולה, בעבר ובהווה – בממשלה, ברשויות המקומיות, בעולם החברתי והפילנתרופי ובמגזר העסקי. יחד נמשיך להוביל יוזמות פורצות דרך וליצור הזדמנויות משנות חיים.

שאל שני
י"ר פרנסואה לוואן
נשיא מיכל כהן
מנכ"לית

תוכן עניינים

קרן רש"י: רקורד של עשייה	4
כולם מדברים על אימפקט	5
איך מגדירים?	5
איך מודדים?	6
להרחיב את מעגלי ההשפעה	7
מתיאוריה למעשה: אימפקט בקרן רש"י	8
מייצרים אימפקט בשטח	9
40 שנות עשייה חברתית	10
נושמים לרווחה	12
משכילה	14
מערכות מידע חברתיות	16
הזנה במוסדות חינוך	18
רשת דרכא	20
בינוי במכללות האקדמיות	22
מסתכלים קדימה	25

כולם מדברים על אימפקט

אבל איך עושים את זה?

איך מגדירים?

יצירת השפעה (אימפקט) או שינוי בר-קיימא היא מטרת-העל של רוב הארגונים החברתיים. אבל מה זה אומר בפועל?

לפי ההגדרה המקובלת, השפעה חברתית הינה **התוצר הרחב ביותר של עשיית הארגון בהקשר של השדה בתוכו הוא פועל**. השפעה כזו היא במהותה ארוכת-טווח, ונוגעת לא רק במוטבים הישירים של פעילות הארגון אלא גם במי שמושפעים ממנה באופן עקיף. זאת ועוד, שינוי חברתי משמעותי אינו נוצר על ידי גוף יחיד, אלא כתוצאה של פעילות משולבת לאורך זמן עם שחקנים נוספים העובדים באותה הזירה בשיתוף פעולה או במקביל¹.

¹ עפ"י John Kania and Mark Kremer, Social Impact, Stanford Social Innovation Review, 2011

קרן רש"י: רקורד של עשייה

קרן רש"י, מהקרנות הגדולות והמשפיעות בישראל, פועלת מאז הקמתה בשנת 1984 לחיזוק החברה הישראלית דרך קידום מוביליות חברתית ושוויון הזדמנויות בקרב אוכלוסיות מוחלשות בפריפריה הגיאוגרפית והחברתית, בדגש על ילדים, נוער וצעירים.

הגישה הייחודית של קרן רש"י משלבת יזמות חברתית ושותפויות אסטרטגיות לכדי מודל מוכח להשגת השפעה בת-קיימא. פעילות הקרן נשענת על ידע וניסיון רבי שנים, תשתית ארגונית ומקצועית רחבה וקשרי עבודה מתמשכים עם גופים רבים במגזר הציבורי, החברתי והעסקי.

כ-170

רשויות
בפריסה ארצית

320,000

משתתפים
בתכניות שלנו מדי שנה, ועוד 1.1 מיליון מושפעים במעגל השני

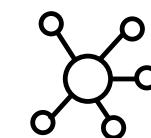
90

שותפים
מהמגזר הפילנתרופי והעסקי

כ-140

תכניות
ברצף מלידה לתעסוקה

8

עמותות חברות
ברשת הארגונית

10

שיתוף פעולה
עם 10 משרדי ממשלה
בכ-70 מיזמים

איך מודדים?

השפעה של מיזם בודד, כמו גם של כלל פעילות הארגון, מתבטאת ונמדדת ברמות שונות²:

אימפקט מקומי/קהילתי

האם היה שינוי ברמת הקהילה המקומית?

תשומות

כיצד הושקעו המשאבים?

תפוקות

האם הפעילות התבצעה בהתאם למתוכנן?

תוצאות

האם הפעילות השיגה את התוצאות המצופות עבור אוכלוסיית היעד?

אימפקט מערכתי/לאומי

האם השינוי המקומי התרחב לרמה המערכתית או הלאומית?

להרחיב את מעגלי ההשפעה

מדידת התשומות, התפוקות והתוצאות היא פשוטה יחסית ונגזרת ממטרות ומבנה התכנית. לעומת זאת, הערכת האימפקט ברמה המקומית, ועוד יותר ברמה הלאומית, מורכבת הרבה יותר. נראה כי המפתח ליצירת אימפקט כזה טמון בהצלחתו של הארגון למנף את העשייה ולייצר מעגלי השפעה רחבים, ולגייס לשם כך שותפים מכל המגזרים – הציבורי, העסקי והחברתי³.

שילוב של עבודה בשטח עם השפעה על

מדיניות

ייזום תכניות אשר מראות את ההתכנות של מודל העבודה ונותנות תוקף לצורך בשינוי מדיניות, שבתורו מאפשר הרחבה והטמעה של המודל ברמה הלאומית.

טיפול שגרירי וסוכני שינוי

חיבור המעורבים בעשייה למשימה ולערכים המנחים את הארגון, כך שיהפכו לשגרירים של הרעיון בקהילות שלהם וימשיכו לקדם אותו גם לאחר סיום ההתערבות.

עבודה עם קואליציות ורשתות השפעה

שיתוף משאבים, ידע והתמחות, כישורים וכוחות עם ארגונים בעלי מטרות דומות כדי לסייע להם להצליח, וכך להגדיל את ההשפעה החברתית הכוללת.

למידה תוך כדי תנועה

גמישות ויכולת למידה והתאמה של דרכי הפעולה למציאות בשטח, ושיפורן בהתאם לתובנות העולות מממצאי הערכה ומדידה.

³ עפ"י Grant, H. M. L., & Crutchfield, L. R. (2007). Creating High-Impact Nonprofits. Stanford Social Innovation Review, 5(4), 32–41

² עפ"י Rockefeller Philanthropy Advisors, Assessing Impact (n.d.)

מתיאוריה למעשה: אימפקט בקרן רש"י

יזמות חברתית היא הכלי המרכזי באמצעותו קרן רש"י מחוללת שינוי. אנחנו מזהים צורך שאינו מטופל או שהמענה הקיים לו איננו מספק, ומפתחים פתרון אותו אנו מיישמים ומשכללים בתכנית פיילוט. לאחר שהוכיח את יעילותו אנו פועלים להרחבת המענה והבטחת הקיימות שלו לאורך זמן, בעיקר על ידי שילובו כחלק ממערכת השירותים הציבוריים.

הערכה, מדידה וניהול ידע

תכנון מבוסס נתונים ומכוון תוצאות
מודל לוגי לכל תכנית
הערכה מעצבת לשיפור ודיוק תהליכים
מפת הידע – מחקר יישומי למיפוי גורמי מוביליות

קידום מדיניות

מיזמים לבחינת מודלים שיאומצו לתוך המדיניות הלאומית
גיבוש ניירות עמדה ומתווי מדיניות
עבודה מול מקבלי ההחלטות
מינוף שיתופי פעולה להשפעה על מדיניות
פעילות תקשורתית להגברת מודעות והשפעה על השיח הציבורי

אפקטיביות וקיימות

מיקוד בבניית יכולות ותשתיות חברתיות, העצמת סוכני שינוי
רצף והמשכיות ליצירת "סולם מוביליות"
מלידה לתעסוקה
מענים לפרט ולמשפחה וגם ברמת הקהילה, היישוב והמדינה

רשתות השפעה

שותפויות בין-מגזריות: ממשלה, רשויות מקומיות, פילנתרופיה וחברה אזרחית, מגזר עסקי
רשת ארגונית: 8 עמותות וארגונים קשורים המתמחים בעולמות תוכן ייחודיים

איך מייצרים אימפקט בשטח?

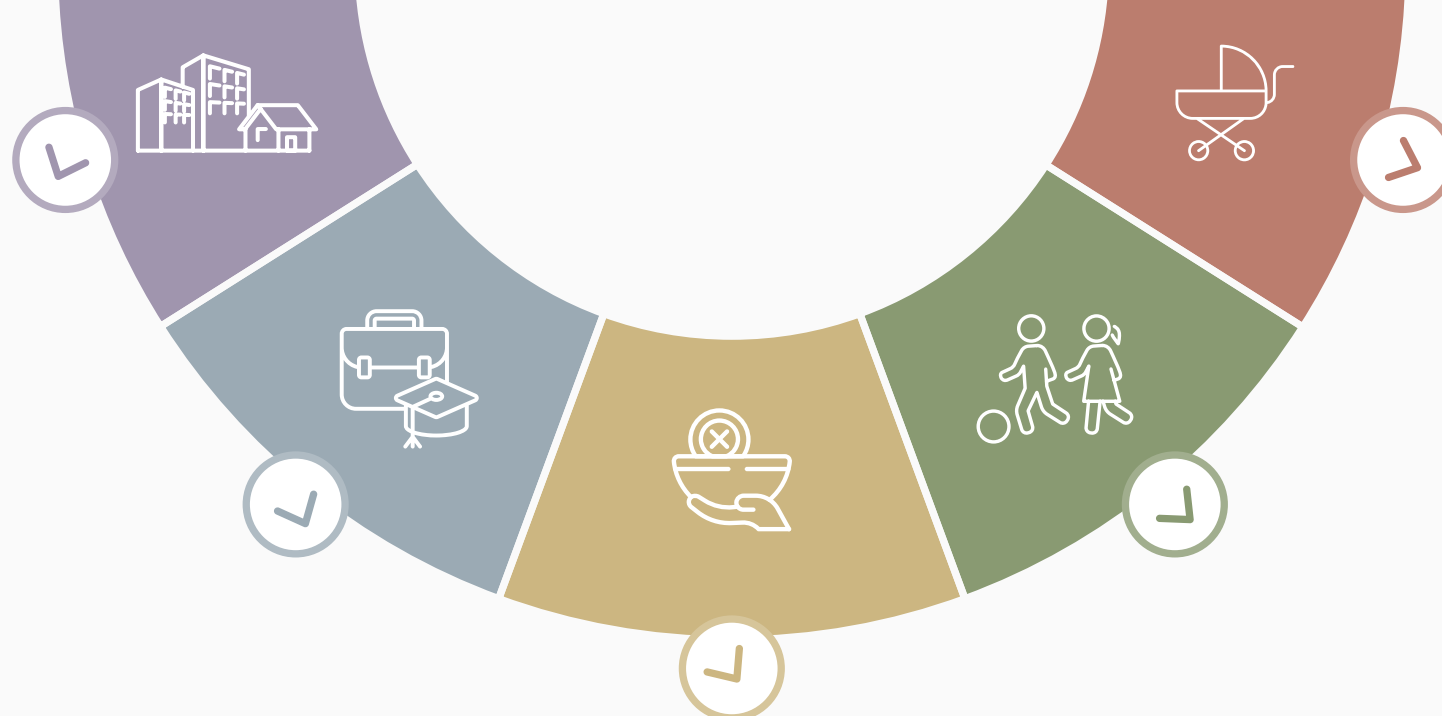
במהלך ארבעים שנות פעילותה פיתחה קרן רש"י עשרות מיזמים לאומיים מהעבר ומהווה שהביאו לאימפקט חברתי נרחב. בעמודים הבאים מוצגים מספר מיזמים נבחרים של הקרן הממחישים כיצד מעגלי ההשפעה שלהם הולכים ומתרחבים, ומגיעים ליחידים, קהילות, ארגונים ומערכות הרבה מעבר לאלה שבליבת המיזם.

סקירת המיזמים כוללת מידע על היקפם (תשומות ותפוקות), נתונים ממחקרי הערכה (תוצאות), ותיאור האימפקט המקומי או הלאומי כפי שעולה ממקורות שונים כגון: עדויות של מנהלי המיזם ושל הגופים המעורבים בו, מדריכים שנכתבו לסיכום הידע שנצבר במיזמים, פרסומים של משרדי ממשלה רלוונטיים כולל מסמכי מדיניות, ועוד.

בנוסף, בכל מיזם מצוינים גורמי המוביליות העיקריים עליהם הוא משפיע על פי מפת הידע⁴ והנושאים בהם הוא מטפל מתוך יעדי האו"ם לפיתוח בר-קיימא (SDG)⁵.

⁴ מפת הידע היא תוצר של מחקר יישומי לזיהוי הגורמים המשפיעים על מוביליות חברתית-כלכלית מלידה עד גיל 35, ומשמשת כמדריך מעשי עבור ארגונים, חוקרים וקובעי מדיניות הפועלים לקידום מוביליות בישראל. את המחקר ערך מכון ERI עבור קרן רש"י, ג'זינט-אשלים, ג'נדאס – העמותה לקידום התחדשות עירונית חברתית, ותוכנית יתד במשרד הרווחה. לקריאה נוספת: rashi.org.il/knowledge-map

⁵ 17 יעדים שנקבעו ב-2015 כאג'נדה עולמית לפיתוח בר קיימא עד שנת 2030 ואומצו על ידי כל המדינות החברות באו"ם, מהווים גישה הוליסטית לאתגרים המרכזיים של האנושות. לקריאה נוספת: sdgi.org.il

קרן רש"י מציינת 40 שנות עשייה חברתית ענפה,

במהלכן הובילה ויזמה עשרות רבות של תכניות ומיזמים שהביאו לאימפקט משמעותי ברמה המקומית, האזורית והארצית. בעמודים אלה, נציג מדגם של מיזמים שפותחו, הוקמו והופעלו על ידי הקרן והעמותות ברשת רש"י.

המיזמים **המודגשים שנבחרו** יוצגו בדו"ח זה בפירוט במטרה להדגים אימפקט חברתי, בהתאם להגדרה אותה אימצנו.

תשתיות פיזיות, חברתיות וקהילתיות				
גיל רך				
מרכזי בריאות הנפש לגיל הרך מרכזים יישוביים רב-תחומיים לגיל הרך מיזם הינקות – רצף שירותים יישובי לפעוטות והורים כרם – עתודות מנהיגות לגיל הרך				
ילדים ובני נוער				
מדערום – קידום לימודי מדע במחוז דרום תכנית ההזנה במוסדות חינוך מיל"ת – מסגרות יום לתגבור לימודי וחברתי נעורים – מרכזי נוער בחברה הדרוזית מרכזים לנוער שוחר מדע מדעני וממציאי העתיד (תכנית אודיסאה) מגשימים – תכנית הסייבר הלאומית רשת בתי הספר דרכא ארגון הנוער מנהיגות מדעית רבדים+ – שיפור תהליכי ההוראה בבתי"ס יסודיים STEM אקוסיסטם – מערך יישובי לפיתוח אוריינות מדעית-טכנולוגית Hello Tech – לימודי טכנולוגיה ובינה מלאכותית לבני נוער				
אוכלוסיות בסיכון, עוני והדרה				
מרכז לילד ולמשפחה באר שבע כפר הנוער עוגן קהילתי רוח מדבר – קהילה שיקומית לנגמלים בתים חמים לנערות מרכזי טיפול לילדים נפגעי תקיפה מינית נושמים לרווחה – הוצאת משפחות ממעגל העוני מיזם מפגש – טיפול בילדים במצבי הזנחה מרכזי אלומה למניעת אלימות במשפחה מיזם קשת – טיפול בילדים נפגעי אלימות במשפחה בדרכה – עצמאות כלכלית לנשים נפגעות אלימות				
צעירים – השכלה ותעסוקה				
הישגים להיי-טק – לימודי הנדסה ומדעים לצעירים בפריפריה משכילה – מלגות לאימהות יחידניות מכינות אופק – מכינות חצי שנתיות לצעירי הפריפריה מרכז יסודות – הכשרה להשתלבות בשירות הציבורי מיזם נור – קידום צעירים וצעירות בחברה הערבית מקושרים – רשת תכניות מנטורינג לצעירים מלגות רקיע לצעירים בסיכון מיזם מעלה – קידום תחום הצעירים ברשויות המקומיות תנופה – שירות לאומי אזרחי מקדם תעסוקה איכותית Pretech – מכינה ללימודי טק				
תשתיות פיזיות, חברתיות וקהילתיות				
המכללה הטכנולוגית של חיל האוויר, באר שבע שנטי במדבר – בית טיפולי לנוער בסיכון מרכז מעשה – עמותה המפעילה מסגרות התנדבות לצעירים מקווה ישראל – תכנית התחדשות מוזיאון המדע בבאר שבע בינוי במכללות אקדמיות אופק – הקמת עמותה לשירות לאומי-אזרחי מערכות מידע חברתיות היישוב במרכז – ליווי רשויות מקומיות בבניית יכולות קהילה מיטיבה – חיזוק קהילות מקומיות קהילות לומדות בשלטון המקומי עיר מקדמת זכויות – מודל יישובי להגדלת מיצוי הזכויות				

נושמים לרווחה

על התכנית

מיזם נושמים לרווחה נועד להטמיע גישה חדשה בעבודה של שירותי הרווחה עם משפחות החיות בעוני. בבסיס הגישה עומדת תפיסה של התייצבות לצד המשפחה, המובילה בניית תכנית התערבות אשר מתייחסת לכל ההיבטים של חיייה ונותנת לה כלים לחולל שינוי במצבה. במקביל הוקמו ביישובי התכנית מרכזי עוצמה בהם ניתנים מענים פרטניים וקבוצתיים לא.נשים במצבי עוני והדרה, בנושאים כגון הכנה לתעסוקה, מיצוי זכויות, יעוץ כלכלי ועוד.

קיימות

מימון מלא ע"י המדינה החל ב-2018 העברה לאחריות משרד הרווחה נעשית במספר שלבים, האחרון כולל העברת מטה התכנית, מערכת המידע וסל המענים ב-2024.

תשומות

כוח אדם (תקנים)

280 עו"סים
300 מלווי משפחות
200 עובדים במרכזי עוצמה

הכשרות והדרכות לצוותי המערך

סל מענים גמיש
8,000 ש"ח בשנה למשפחה

סך ההשקעה בתכנית עד 2023
כ- **840** מיליון ש"ח

תפוקות

פריסה ב- **130** רשויות ברחבי הארץ
כ- **3,000** משפחות בשנה מקבלות ליווי אינטנסיבי (השתתפות של שנתיים למשפחה)
סה"כ משפחות שנעזרו בתכנית: **13,500**
כ- **13,000** מקבלי שירות בשנה מטופלים במרכזי עוצמה

תוצאות

(לפי מחקר הערכה 2017-2022)

שינוי במצב המשפחה (מוטבים)

שיפור בסטטוס התעסוקתי או בהכנסה מעבודה אצל כ- **50%** מהמשתתפים
שיפור בהתנהלות הכלכלית אצל **56%** מהמשפחות
שיפור בחוסן אישי וקהילתי אצל **34%** מהמשתתפים (התמודדות עם בעיות, אופטימיות, תחושה שיש להם על מי לסמוך).
89% מן המשפחות השתפרו בהיבט אחד לפחות.
סקר של משפחות בוגרות התכנית (3-1.5 שנים מסיום ההשתתפות) מראה שיפור בר-קיימא בתעסוקה.

שינוי מערכתי, תפיסתי והתנהגותי (צוותים מטפלים)

הכרה בטיפול בעוני כמומחיות
תחושת מסוגלות גבוהה ביחס למשימות
עבודה מכוונת תוצאות ומבוססת נתונים
בניית פרופסיה ייחודית של מלווה משפחות
עבודה מודעת עוני נעשתה עם **68%** מהמשפחות

אימפקט מקומי

התפתחות אישית המתבטאת בכך שמלוות משפחות מתחילות לימודי עבודה סוציאלית ואימהות יוצאות התכנית הופכות למלוות של משפחות אחרות. השפעה מייצבת על הילדים בעקבות תהליכי השינוי במשפחה

אימפקט לאומי

במחלקות לשירותים חברתיים

הטמעת נורמות ופרקטיקות של עבודה סוציאלית מודעת עוני
שינוי בגישה של בעלי תפקידים (קשר עם המשפחה, גמישות וכד')
מנגנוני שיתוף פעולה וידע בין צוותי המערך לגורמים מחוצה לו
הטמעת נורמות ומיומנויות לעבודה בסביבה דיגיטלית

בשירותים החברתיים בכלל

התרחבות התפיסה למשרדי ממשלה, גופים מוניציפליים וציבוריים, נותני שירות ועוד
הכנסת השימוש בסל מענים באמצעות כרטיסי אשראי המאפשר מענה מהיר וגמיש וללא תיוג
אימוץ של ניהול מבוסס נתונים

שותפים: משרד הרווחה והביטחון החברתי, ג'זינט ישראל, קרן משפחת קלאף

מפת הידע

גורמים מקדמי מוביליות בסביבה הביתית ובמאפייני השכונה והיישוב

שלומות - הורים, מתח ועקה - הורים, משאבים
חומריים, משאבי זמן ופניות, הון חברתי, אמון,
חיבוריות ותחושת שייכות

יעדי פיתוח בר-קיימא (SDG)

מיגור העוני, צמצום אי-השוויון, הוגנות תעסוקתית
וצמיחה כלכלית

משכילה

על התכנית

משכילה הנה תכנית לשילוב אמהות ואבות יחידניים באקדמיה, המעניקה ליווי אישי וקבוצתי, תהליכי העשרה וכן מלגות קיום ושכר לימוד. התכנית החלה בשנת 2006 כחלק ממלגות קציר של קרן רש"י, שנועדו לקדם נגישות להשכלה גבוהה לאוכלוסיות מודרות כמפתח למוביליות חברתית. עם השנים, הלכה והתרחבה הודות לחיבור עם שותפים פילנתרופיים, והוכיחה את האפקטיביות שלה במחקרי הערכה. בשנת 2021 משרד הרווחה והביטחון החברתי איחד כוחות במיזם משותף וכמהלך מקדים לאימוץ התכנית כשירות חדש עבור הורים יחידניים בישראל.

קיימות

בשנת 2024 הפכה משכילה לתכנית לאומית באחריות מלאה של משרד הרווחה והביטחון החברתי, שמיושמת באופן נרחב במסגרת סל המענים למשפחות חד הוריות על מנת להפחית את תלותן בשירותי הרווחה ובקצבאות.

תשומות

השקעה של כ-**22,000** ש"ח לסטודנטית לשנה
סך ההשקעה בתכנית: כ-**64** מיליון ש"ח (2007-2022)

תפוקות

מתן מלגות לכ-**300** סטודנטיות בשנה (שכר לימוד ומלגת קיום)
ליווי ומעקב אישי ע"י רכזת מחוזית מקרן רש"י ורכזת התכנית במוסד הלימודים
מעטפת תמיכה לימודית, העשרה והעצמה כולל הכנה להשתלבות בתעסוקה

תוצאות

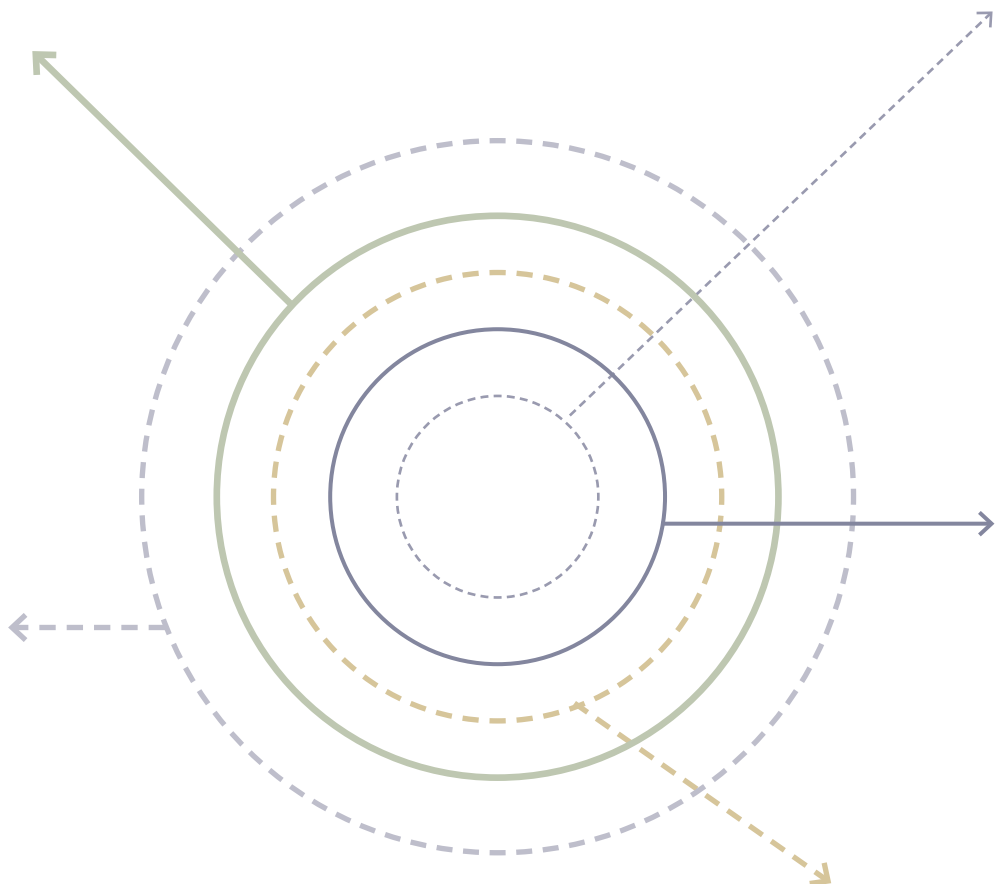
1,100 בוגרות עד היום
97% מכלל המשתתפות סיימו תואר ראשון, מתוכן **15%** בהצטיינות

מעקב בוגרות:

47% משתכרות 8,500 ש"ח לחודש או יותר, לעומת 5% בכניסתן לתכנית
82% עובדות בעבודה הדורשת השכלה אקדמית
25% המשיכו ללימודי תואר שני

שיעור הבוגרות המעידות על שיפור:

ביטחון עצמי **88%**
תחושת מסוגלות **84%**
מודל חיקוי לילדים **88%**

אימפקט מקומי

הילדים: מבינים את חשיבות ההשכלה ומתייחסים ברצינות רבה יותר ללימודים בבית הספר, כולל מעבר ללימודי 4-5 יח"ל במקצועות ליבה.
הסביבה: המשתתפות, רובן דור ראשון להשכלה גבוהה, מהוות "שגרירות" של התכנית - מקור השראה ומוטיבציה בקרב המשפחה המורחבת ונשים אחרות.
המוסדות האקדמיים: גידול של פי 4-5 במספר המלגאיות בהשוואה לתחילת התכנית; פנייה של מוסדות נוספים בכל שנה לשיתופי פעולה.

אימפקט לאומי

שירותים חברתיים: אימוץ משכילה כתכנית לאומית באחריות המדינה.
אקדמיה: יצירת שירותים מותאמים לאימהות יחידניות במערכת ההשכלה הגבוהה כגון מכינות וייעוץ לימודים, לצד תכניות משלימות של הכשרה והשמה לתעסוקה.
שוק התעסוקה: כניסת אימהות יחידניות לתפקידים ומקומות עבודה בהן לא היה להן ייצוג מגדילה את הגיוון התעסוקתי ואת המודעות לנושא בארגונים ציבוריים ופרטיים כאחד.
שותפים מרכזיים לאורך השנים: משרד הרווחה והביטחון החברתי, 25 מוסדות אקדמיים, ידידות טורונטו, קרן אריסון, קרן סאמיס

מפת הידע

גורמים מקדמי מוביליות ברמת הפרט

מסוגלות ותחושת שליטה, תמונת עתיד, הון חברתי מחבר, הון חברתי מגשר, השכלה אקדמית

יעדי פיתוח בר-קיימא (SDG)

מיגור העוני, חינוך איכותי, שוויון מגדרי, צמצום אי-השוויון, הוגנות תעסוקתית וצמיחה כלכלית

מערכות מידע חברתיות

אודות

מערכות מידע ייעודיות התומכות בתהליכי ניהול ובקבלת החלטות מבוססת נתונים במיזמים שונים, במיוחד אלה העוסקים בפיתוח שירותים חברתיים.

עד היום פיתחה קרן רש"י 7 מערכות מידע לאומיות רוחביות בשלושה תחומים מרכזיים:

משפחות בעוני ובהזנחה
צעירים בסיכון
אלימות במשפחה

המערכות מוטמעות במיזמים כתשתית המשרתת את המנהלים, הצוותים המקצועיים ומקבלי השירות לאורך זמן. כל מערכת מעוצבת כך שאיסוף הנתונים יהיה שוטף, נוח ויעיל ככל האפשר, ופתרונות בינה עסקית (BI) המוטמעים בה מאפשרים ניתוח של הנתונים והפקת תובנות בזמן אמת. כל אלה תורמים לשיפור איכות השירותים והאפקטיביות שלהם.

קיימות

המדינה החליטה לאמץ ולהטמיע את כל המערכות, ברמה הארצית וברשויות המקומיות.

דוגמה למערכת במיזם "נושמים לרווחה במרכז עוצמה"

תשומות

עלות פיתוח המערכת (על תשתית Salesforce):
הקמה ראשונית **₪ 350,000**
המשך פיתוח, תמיכה ותחזוקה שוטפות מהשנה השנייה כ- **₪ 800,000**

תפוקות

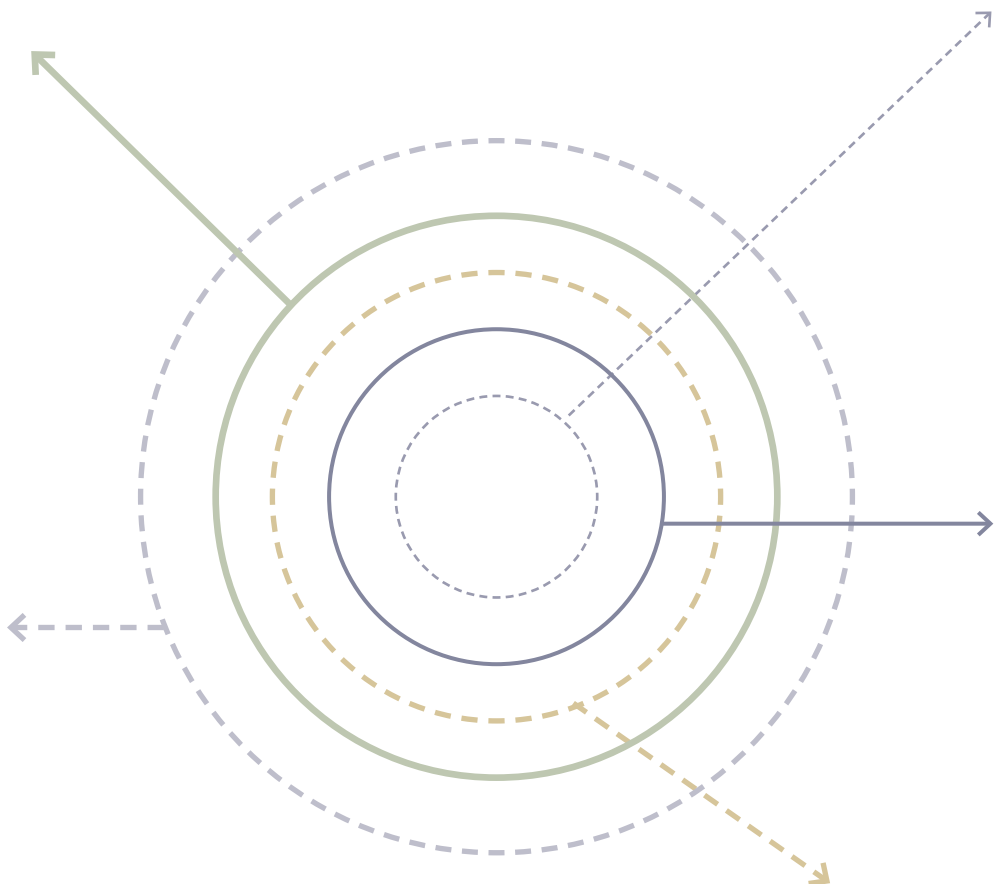
מערכת המידע משרתת למעלה מ- **1,300** משתמשים.
כ- **800** מחשבים ו- **500** מודמים סלולריים נמסרו למחלקות לשירותים חברתיים.
המערכת מנהלת כספי סל מענים גמיש בהיקף של כ- **40 מיליון** ש"ח בשנה, ומאפשרת עבודה גם בהיקפים רחבים הרבה יותר.
מערכת התמיכה של המערכת נותנת מענה לעשרות פניות ביום.

תוצאות

ניהול של למעלה מ- **4,000** תיקי משפחות בשנה, כולל מידע מקיף לגבי תכנית העבודה של כל משפחה ומעקב אחר מצבה ואחר ניצול סל המענים.
עד כה נוהלו באמצעות המערכת כ- **17,000** תיקי משפחות ו- **13,000** תיקי פרט.
הפקת נתונים ודו"חות ניהול שוטפים לכל הרשויות המקומיות המשתתפות במיזמים.

תרומת מערכת המידע לעבודה מוכוונת תוצאות (עפ"י דיווחי הצוותים):

דירוג כלי העבודה: **ציון 4.4** בסקלה של **1-5**
רמת הביטחון בשימוש בכלים: **88%**
71% מהמשפחות השיגו את המטרות שהציבו לעצמן

אימפקט מקומי

הכנסת סטנדרט לניהול איכותי של מידע לרשויות המקומיות דחפה אותן לשפר את שאר המערכות שלהן.
פישוט תהליכי ההצטרפות לפורטל הספקים, הגשת חשבוניות והעברת תשלומים דרכו הביאו לחיזוק עסקים מקומיים.
מאות מלווי משפחות ועובדים סוציאליים קיבלו הזדמנות לרכוש מיומנויות וניסיון בעבודה על פלטפורמות דיגיטליות.
עמותות וארגונים שונים הגיעו ללמוד מן ההצלחות של המערכת.

אימפקט לאומי

המערכת הביאה לאימוץ עבודה עם סל מענים גמיש בשיטה המכבדת את המשפחות ומאפשרת לצוותים כלי יעיל לניצול שוטף.
לאור התועלות המוכחות של המערכת, התשתיות הטכנולוגיות שלה שפותחה עבור מיזם אחד הורחבה למיזמים נוספים בתחום הרווחה.
המערכת יצרה סטנדרט טיפולי ארצי ושינוי דרכי העבודה בשירותים החברתיים, כולל ניהול תיק דיגיטלי, כלי מעקב ובקרה, הערכה ומדידה ועוד.
המדינה החלה לתכנן תקן ממשלתי לעבודה בענן, מה שיאפשר הכנסת טכנולוגיות מתקדמות וניצול היתרונות שהענן מאפשר.

שותפים: משרד הרווחה והביטחון החברתי, ג'וינט ישראל.

מפת הידע

גורמים מקדמי מוביליות במאפייני השכונה והיישוב
משאבים חומריים, שירותים ציבוריים, שירותים קהילתיים

יעדי פיתוח בר-קיימא (SDG)

מיגור העוני, צמצום אי-השוויון

תכנית ההזנה במסגרות חינוך

על התכנית

התכנית נועדה למתן ארוחת צהריים חמה במוסדות חינוך בהם מתקיים יום חינוך ארוך מכוח החוק. היא החלה בשנת 2004 מתוך תפיסה הרואה בהזנה מרכיב חיוני של יום לימודים ארוך, במיוחד עבור ילדים ממשפחות מעוטות הכנסה הסובלים מחוסר ביטחון תזונתי. קרן רש"י לקחה על עצמה לקדם מהלך משמעותי זה עבור התלמידים בבית הספר, כולל אחריות ישירה להפעלת התכנית באמצעות עמותת תפנית בחינוך תוך הרחבתה להיקף של מאות אלפי ילדים בבתי ספר יסודיים ובגנים.

קיימות

תכנית ההזנה במסגרות החינוך קידמה את חוק "ארוחת יומית לתלמיד" שנחקק בשנת 2005 והוחל גם על גני ילדים ב-2008, ובכך אושרה לראשונה בישראל חובת המדינה לספק ארוחת לילדים במסגרת מערכת החינוך.

תשומות

כ-280 מיליון ש"ח לשנה העלות הכוללת של התכנית בשיא פעילותה

תפוקות

אספקה יומית של ארוחות חמות לכ-200,000 ילדים בבתי ספר ובגנים במאות יישובים בסה"כ סופקו למעלה מ-100 מיליון ארוחות בשנים 2004-2014 הקמת מאגר ספקים מקומיים למתן הזנה בבתי הספר הקמת ועדת הקצאות לכמות המנות לכל בית ספר מתן הכשרות לצוותי בתי הספר גיוס תזונאית ראשית לתכנית.

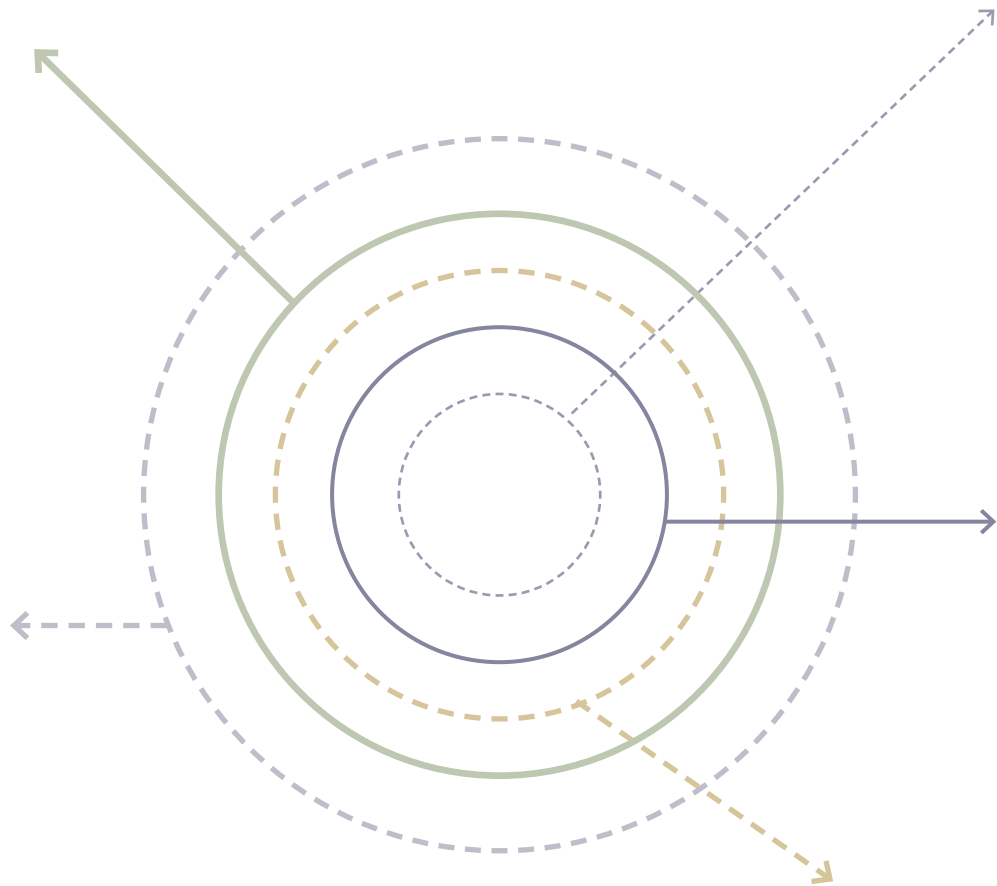
תוצאות

ממצאים מרכזיים מסקר מורים, מנהלי בתי"ס ומנהלי אגפי חינוך ברשויות:

שיפור ברמת הריכוז של התלמידים ובאקלים הבית ספרי ירידה בהיעדרויות מבית הספר, באלימות ובבעיות משמעת בקרב תלמידים

השפעות נוספות עפ"י דיווחי מנהלי התכנית:

עלתה רמת הביטחון התזונתי של הילדים המשתתפים מרכיב ההזנה הפך לחלק אינטגרלי מיום לימודים ארוך נקבע סטנדרט של איכות לנושא ההזנה, כולל תהליכי בקרה הארוחות בבתי הספר נוצלו ללמידה על תזונה נכונה ואורח חיים בריא

אימפקט מקומי

הגדלת היקף העבודה של ספקים מקומיים ויצירת הזדמנויות תעסוקה נוספות לתושבי הפריפריה.

אימפקט לאומי

קידום מדיניות

חוקק 'חוק ארוחה יומית לתלמיד' שהבטיח את קיימות השירות לילדים.

מודל לחיקוי

מודל ההפעלה של התכנית אומץ ע"י גופים כגון צה"ל, הרשות לשיקום האסיר ומיזמים נוספים של משרד החינוך.

קביעת סטנדרטים

הוגדרו סטנדרטים לאומיים לבקרת איכות של אספקת ארוחות חמות, לאספקת מזון לבעלי דרישות מיוחדות (כגון רגישות לגלוטן, ללקטוז ועוד), וכן לעבודה עם ספקים מקומיים.

תכניות נלוות

בעקבות מפעל ההזנה נוצרו תכניות חינוכיות בנושאי תזונה ואורח חיים בריא ("אוכלים את זה", "אפשרי בריא" ועוד).

שותפים מרכזיים: משרד החינוך, רשויות מקומיות, הקרן לידידות

מפת הידע

גורמים מקדמי מוביליות ברמת הפרט

מניעת תחלואה, מניעת השמנה

גורמים מקדמי מוביליות בסביבה הלימודית

אקלים כיתתי ובית ספרי

יעדי פיתוח בר-קיימא (SDG)

חיים בריאים ושלומות

רשת דרך

על המיזם

דרך היא רשת של בתי ספר על-יסודיים שהוקמה במטרה לחזק את בתי הספר בפריפריה הגיאוגרפית של ישראל בדרכם להיות מוסדות חינוך מובילים. הרשת נוסדה בשנת 2010 על ידי קרן רש"י וכי"ח-אליאנס, בתמיכת שותפים נוספים ובעידוד משרד החינוך. רשת דרכא כוללת בתי ספר מקהילות שונות והיא פועלת לחיזוק המרקם החברתי בישראל. הרשת מלווה במועצה ציבורית הכוללת אנשי רוח, חינוך ועשייה מובילים.

קיימות

רשת דרכא בנתה שותפויות עם גופים חינוכיים וכלכליים מובילים במשק המבטיחות את המשך פעילותה גם עם סיום מעורבותה של קרן רש"י, והיא כיום בין רשתות החינוך העל-יסודי המובילות בישראל.

תשומות

בתי הספר ברשת שייכים לחינוך הממלכתי ומתוקצבים ע"י משרד החינוך. הרשת מוסיפה מימון פילנתרופי של מעל **80** מיליון ש"ח בשנה, המהווים כ-**3,000** ש"ח לכל תלמיד.

תפוקות

רשת דרכא צמחה מ-**7** בתי ספר בשנת ההקמה ל-**47** בתי"ס ב-**24** יישובים, בפריסה ארצית. ברשת כ-**3,000** מורים ומורות וכ-**27,000** תלמידים ותלמידות. ברשת מושם דגש על חדשנות פדגוגית בכל תחומי הלימוד. מעבר לתכנית הלימודים הרגילה, יש בבתי הספר מגוון תכניות לקידום מצוינות, פיתוח מנהיגות ועוד. בקורסי עתודה ניהולית של הרשת הוכשרו עד היום כ-**90** מנהלי ומנהלות בתי"ס.

תוצאות

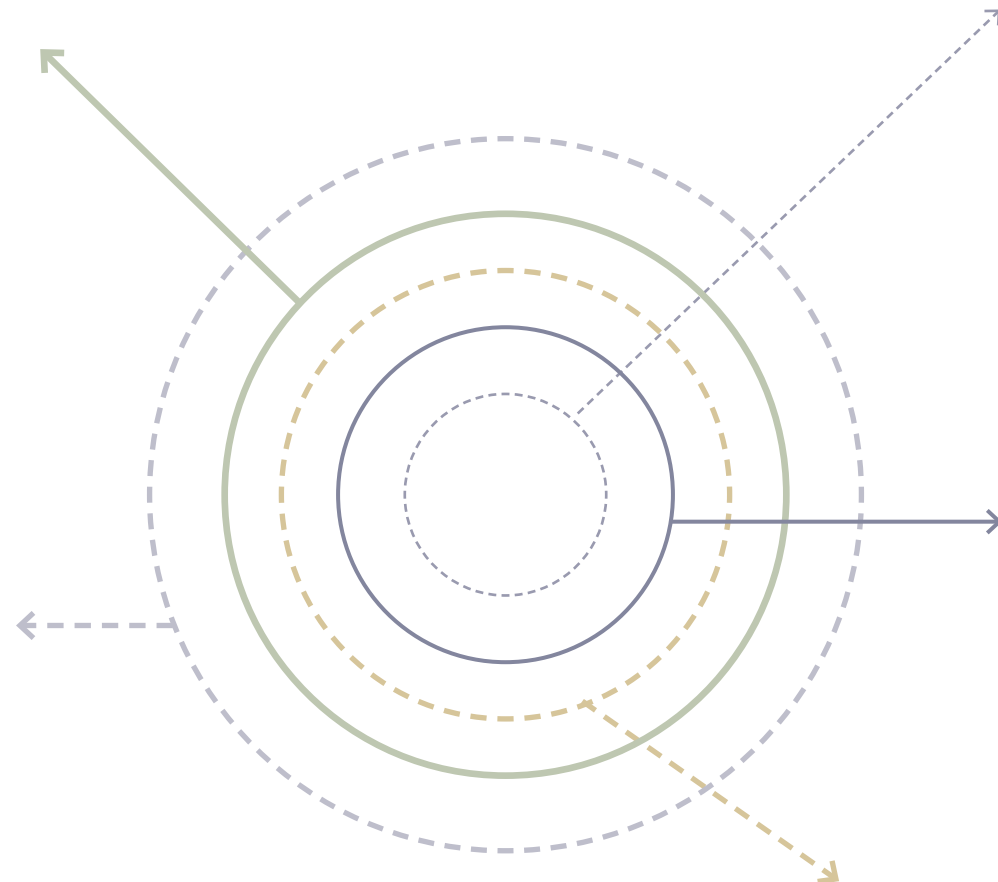
שיעור זכאות לבגרות: **93.5%**

97% מהבוגרים יוצאים לשירות משמעותי

הרשת מובילה במדדי הצטיינות ואיכות של משרד החינוך:

בשנת 2017 דורגה ראשונה מבין רשתות החינוך בזכאות לבגרות, הצטיינות בבגרות ולימודי 5 יח' במתמטיקה ואנגלית.

בשנים 2017-2019 דורגה במקום הראשון במדד האיכות של משרד החינוך.

אימפקט מקומי

כניסת רשת דרכא ליישובי פריפריה קטנים הניעה תהליכים לשינוי פני החינוך ביישוב כולו. העלייה באיכות החינוך מהווה מקור לגאווה מקומית ומחזקת את תדמית היישוב. רבים מבוגרי הרשת הגיעו להישגים אקדמיים ומשתלבים בתפקידים משמעותיים במגזר הציבורי והפרטי.

אימפקט לאומי

רשת דרכא אינה גובה תקורה מתקציב משרד החינוך ומשקיעה בבתי הספר כספים נוספים שהיא מגייסת. רשתות מתחרות הפחיתו בעקבותיה את התקורה שלהן, דבר המאפשר להפנות משאבים גדולים יותר לטובת התלמידים. לאחר פתיחת התכנית להכשרת מנהלים של רשת דרכא, קמו תכניות נוספות כדי לתת מענה למחסור בעתודה ניהולית לבתי ספר. משרד החינוך אימץ את המודל של דרכא להכשרה תוך כדי עבודה, התורם לצמצום המחסור במנהלים.

שותפים לאורך השנים: כי"ח-אליאנס, קרן אדלס, המרכז הישראלי למצוינות בחינוך, YRF – הקרן להתחדשות בחינוך, קרן עזריאלי, קרן רונסון, משרד החינוך

מפת הידע

גורמים מקדמי מוביליות ברמת הפרט

כישורים אורייניים, כישורים מתמטיים, דפוס חשיבה מתפתח, כישורים חברתיים, כישורים רכים, שייכות, שאיפות וציפיות תעסוקתיות

גורמים מקדמי מוביליות בסביבה הלימודית

מאפייני מורים, אקלים כיתתי ובית ספרי

יעדי פיתוח בר-קיימא (SDG)

חינוך איכותי מכליל ושוויוני

בינוי במכללות האקדמיות

על המיזם

כחלק מהשקעה נרחבת של קרן רש"י בפרויקטי בנייה המהווים תשתית לפעילות בתחומי החינוך, הרווחה והבריאות, הקרן היתה שותפה למהלך הלאומי של הנגשת ההשכלה הגבוהה דרך פיתוח פיזי של מכללות אקדמיות בצפון הארץ, וכן הקמת מעונות סטודנטים והפקולטה לרפואה בצפת. באמצעות צוות מחלקת הבינוי, הקרן לקחה חלק ואף הובילה תהליכי ייזום, תכנון והוצאה לפועל של פרויקטים רחבי היקף במכללות. מעורבותה בכל שלבי הפרויקט היוותה מרכיב חשוב ביכולתן של המכללות למצות הזדמנויות, לממש את תקציבי הממשלה ולייצר ביטחון בקרב השותפים.

תשומות

השקעה כספית כוללת של כ-50 מיליון ש"ח סיוע בגיוס מימון משלים מתורמים וגורמי מדינה בסך כ-310 מ' ש"ח ייזום, פיתוח וליווי מקצועי של הפרויקטים בהיבטי הבינוי השונים, יעוץ משפטי, בקרה תקציבית וכו'

תפוקות

מכללת תל חי: תכנון ובניית הקמפוס המזרחי הכולל מעבדות, ספרייה, מבנה רב תכליתי; מבנה מעבדות נוער בקמפוס המערבי; מעונות סטודנטים.

מכללת כנרת: הקמת ספרייה מרכזית ומבנה רב תכליתי בקמפוס הראשי; תכנון לקמפוס הדרומי.

מכללת צפת: תכנון ובניית מתחם בית בוסל, כולל שיפוץ הספרייה והאודיטוריום; הקמת מרכז הוראה רפואית.

מכללת הגליל המערבי: הקמת בית ספר לניהול ומעונות.

הפקולטה לרפואה: שיפוץ והתאמה של מבנים קיימים כדי לאפשר את פתיחתה בזמן קצר.

תוצאות

גידול במספר הסטודנטים במכללות בשנות המעורבות של הקרן:

תל-חי: מ-1,200 ל-3,000 (2002-2020), כנרת: מ-170 ל-1,630 (2007-17), צפת: מ-50 ל-2,600 (2007-23), גליל מערבי: מ-80 ל-2,700 (2011-20)

אימפקט אזורי

הנגשת ההשכלה הגבוהה ויצירת הזדמנויות להשיג השכלה אקדמית לתושבי הפריפריה.

הפיכת המכללות לגורמים משמעותיים היוזמים ומקדמים מהלכים ושיתופי פעולה אזוריים, לדוגמה:

גן התעשייה תל חי מעסיק כ-450 עובדים וכן מהווה מרכז אזורי לפעילות תרבות וחינוך.

תכנית "הטובים לתעשייה" במכללת תל חי מחזקת את הקשר עם החברות בגן התעשייה ומסייעת בפיתוח הקריירה של סטודנטים.

"מרכז אקדמי כנרת למרחב הכפרי" עוסק בהכשרות מקצועיות לבעלי תפקידים ובקידום יזמים חברתיים באזור.

"מרכז כנרת לחדשנות" מעניק אכסניה ליזמים וחברות סטארט-אפ ומחבר בינם לבין משקיעים בארץ ובעולם.

מכללת גליל מערבי מפעילה תכניות שונות לקהילה ומסלולים ללימודי חוץ בעכו ובנהריה.

הסטודנטים בפקולטה לרפואה בצפת מבצעים התנסות קלינית בבתי החולים ובמוסדות רפואיים נוספים בצפון.

אימפקט לאומי

יצירת תשתיות פיזיות ברמה גבוהה תמכה במהלך הלאומי של חיזוק המכללות והתפתחותן ממעמד של מוסדות אזוריים בחסות אקדמית למוסדות אקדמיים עצמאיים. היא תרמה לצמיחתן של המכללות בכך שסייעה הן להבאה ולשימור של מרצים ראויים והן למשיכת סטודנטים, גם מחוץ לאזור.

שותפים לאורך השנים: המועצה להשכלה גבוהה, קרן היסוד, הסוכנות היהודית, מגבית קנדה, מגבית בריטניה, קק"ל, קרן יק"א, קרן משפחת סקלאר, קרן אחיעזר, קרן ווהל, קרן לגאסי הריטג', קרן הלמסלי, JFN, PPSNI, קרן IDB, כור תעשיות, קבוצת קרסו.

מפת הידע

גורמים מקדמי מוביליות ברמת הפרט
השכלה אקדמית, תמונת עתיד

גורמים מקדמי מוביליות במאפייני השכונה והיישוב
טיפול בתשתיות, שירותים ציבוריים, נורמות וציפיות

יעדי פיתוח בר-קיימא (SDG)

חינוך איכותי מכליל ושוויוני

מסתכלים קדימה

מה ישאר אחרינו כשנלך? זו השאלה המרכזית שמנחה אותנו בעודנו פועלים להרחבת ההזדמנויות עבור דור העתיד בפריפריה הישראלית. כדי להבטיח שגשוג וצמיחה אמיתיים, אנו פועלים לפיתוח תשתיות חברתיות ולפיתוח יכולות שייצרו את התנאים הדרושים לצמיחה ולהתפתחות בנות-קיימא בפריפריה. בשנים הקרובות החלטנו למקד את השקעתנו במספר תחומים אסטרטגיים שיאפשרו יצירת אימפקט וזאת מתוך רצון להבטיח עתיד של שגשוג וצמיחה לכל.

תחומי הפעילות המרכזיים של קרן רש"י:

פיתוח מענים לצעירים והכוונתם להשכלה והכשרה מכוונות תעסוקה

קידום החינוך הבלתי פורמלי לילדים ובני נוער כערוץ אפקטיבי לפיתוח כישורי חיים

תמיכה בהורים ומשפחות להבטחת התפתחות אופטימלית של ילדיהם בדגש על הגיל הרך

חיזוק יכולות ברשויות המקומיות כמפתח להנגשת הזדמנויות לתושבים

בית ספר לניהול חברתי, טיפוח ופיתוח מנהלים ומנהלות בשדה החברתי

בכל תחומי העשייה, אנחנו שמים דגש על מענה לצרכים העולים בעקבות אתגרי תקופת החירום, ובפרט על חיזוק החוסן האישי והקהילתי של נפגעי המלחמה וחוסנה של החברה הישראלית בכלל.

www.rashi.org.il